

GARBINGOS TĖVYNĖS MIELIEJI TAUTIEČIAI

(J. Kajecko, Lietuvos atstovo, žodis į Lietuvą per Amerikos Balsą Naujųjų 1972 Metų progą).

Šia proga aš norėčiau pasveikinti visus lietuvius visur pasaulyje. Naujus Metus sutinkame svarbių įvykių ženkle, nes "mainos rūbai margo svieto".

Ivykiai dvelkia susirūpinimu išlaikyti taiką ir užsitikrinti ekonominę gerovę. Lietuviai susirūpinę, kad jų gerbūvio siekimai nenukenėtų. Jie tame vieningi. Jie tai pat vieningi padėkos pareiškimu JAV ir kitoms Vakarų valstybėms už Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimą. Tai didelė moralinė parama ryžtingai veiklai už savarankiškumą bei valstybingumą.

Stalinui ir Hitleriui nutarus pasidalinti kaimyninius kraštus Lietuva neteko nepriklausomybės Antrojo Pasaulinio karo metu. Karas senai pasibaigė Europoje. Taikos sutartis tebėra nepasirašyta. Sovietų Sąjunga daro visa, kad būtų pripažintas status quo ir Europa liktų padalinta.

Pasaulinėje politikoje iškilo nauji veiksniai. Europoje jungiasi Vakarų Europa, Vokietija sustiprėjo; Azijoje iškilo Raudonoji Kinija ir sustiprėjo Japonija. Prasidėjo JAV ir Sovietų Sąjungos pasitarimai. Tų jėgų persirikiavimas yra laukiamų pasikeitimų ženkle. Tokiomis aplinkybėmis lietuviams taip pat būtina įgyvendinti jų pagrindinį siekimą — atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

Mums žinomas tėvynėje gyvenančių lietuvių ryžtas likti ištikimais savai tautai. Toks nusistatymas stiprina mus visus gyvenančius Vakarų pasaulyje visur ir visada kelti Lietuvos bylą ir ją gyvinti. Siektina, kad Lietuvai būtų grąžintos teisės, kurias Sovietų Sąjunga sutremė, nežiūrint savo iškilmingai duotų pasižadėjimų.

Naujųjų 1972 Metų progą giliai nuoširdžiai sveikinu Mielus Tautiečius Tėvynėje. Su viltimi šviesesnės ateities, linkiu, kad Naujieji Metai būtų Jums lengvesni.

JAV LB politinių studijų savaitgalio metu vykusiame simpoziume, tema -- Pavergtų tautų įtaka į Sovietų Sąjungos politiką ir visuomenės politinio nusistatymo vystymąsi, dalyvavo (iš kairės) dr. William R. Kintner, Foreign Policy Research Instituto prezidentas, dr. Verner V. Aspaturian, politinių mokslų profesorius ir Sovietų studijų centro direktorius, Pennsylvania State University, ir dr. Vytautas S. Vardys, Oklahoma University politinių mokslų profesorius ir Sovietų Studijų Centro Muenchene, direktorius.

VALIOS ĮRODYMAS

AR AMERIKA DAR GALI KOVOTI?

Tūkstantis užskridimų virš Šiaurės Vietnamo teritorijos tarp Kallėdų ir Naujų Metų turėjo įrodyti, kad JAV turi jėgos ir, svarbiausia, valios dar kovoti. Tas įrodymas skubiai reikalingas prezidento Nixono politikai. Jei JAV priešai ir draugai abejojus JAV ryžtingumu, jie padarys atitinkamas išvadas, visais atvejais ne naudingas JAV interesams.

Kad supratus kodėl prezidentas Nixonas griebėsi tokio jo politinei karjerai rizikingo žygio, reikia atsiminti, jog prezidentas Johnsonas sustabdė šiaurinio Vietnamo bombardavimą, turėdamas pagrįstą tikėjimą, kad komunistai nepuls Pietų Vietnamo per vadinamą demilitarizuotą zoną tarp Pietų ir Šiaurės Vietnamo, bet turės laisvas rankas siųsti savo kariuomenę ir jai tiekiamą vadinamą Ho Čimino keliu, kuris faktinai susideda iš visos eilės kelių, kelelių ir takų. Tas "kelias" per Laosą ir Kambodijos teritoriją einą per džungles. Bandymas jį perkirsti nuolatiniu lėktuvų

ateities, linkiu, kad Naujieji Metai būtų Jums lengvesni.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

bombardavimu gali būti tik iš dalies sėkmingas, bet amerikiečiai tai daro, nes kito būdo neturi. Iki šiol tas "kelias" iš komunistų pusės nebuvo ginamas nei lėktuvais nei moderniomis priešlėktuvinėmis raketomis ir Washingtonas tai skaitė nerašyto susitarimo dėl šiaurės nebombardavimo dalimi. Paskutiniuoju metu tačiau komunistai bandė tais moderniais ginklais užginčyti JAV aviacijos neribotą viešpatavimą virš Ho Čimino "kelio". Greičiausiai dėl to, kad jie dabar liūdių perijodui baigiantis, nori sutelkti galimais daugiau savo jėgų Kambodijoje ir Pietų Vietname, kad ten pradėtų naują ofensyvą, kuri pavertstų niekais karo "vietnamizaciją" ir priverstų amerikiečius greičiau trauktis t.y. beveik viską pametus bėgti arba kautis. Negali stebėtis, jei JAV priešai vien tik skaitydami JAV laikraščius, priėjo išvados kad nuotaikos JAV yra tokios, jog amerikiečiai nesirys kautis.

Be to, Hanojui reikalinga galimai greitesnė pergalė, nes jis nežino būsimo Nixono viešnagės Pekine rezultatų.

Gal ten prezidentas susitars dėl neformalaus Indokinijos pasidalinimo į įtakos sferas, nes ir Kinijai nėra reikalingas stiprus komunistinis šiaurės Vietnamas, jei jis bus Sovietų Sąjungos sąjungininkas! Po Indijos pergalės prieš Pakistaną, tai jau beveik įvykęs faktas. Dėl to ir sovietų triukšmas dėl bombardavimo atnaujinimo buvo didesnis negu kiniečių!

Savo valios kovoti įrodymui prezidentas Nixonas tyčia pasirinko tarpšventinį laikotarpį, kada universitetai paleisti atostogom ir išpūdingesnės demonstracijos sunkiai įmanomos. Tačiau ir šių atostogų metu demokratų politikai pasiskubino pareikšti savo siaubą dėl prezidento drąsos. Dabar reikia aiškina jie -- tik paskelbti terminą iki kada JAV visai pasitrauks iš Vietnamo ir jo laikytis. Faktinai tai reiškia besąlyginę kapituliaciją, kuri prezidentui yra nepriimtina. Bet ar jam pasisekė įrodyti, kad jis toliau kovos, priklauso ir nuo to, kaip Hanojus įvertins opozicijos pajėgumą.

Nuo to išpūdzio, koki susidarys komunistai didėle dalimi priklausys ir Izraelio likimas. Mat, Izraelis apsisprendė neleisti atidaryti Suezio kanalo iki jis nesutars su arabais dėl pastovios taikos. Jei Egiptas vėl pulstų Izraelį, jis pralaimėtų ir naują karą. Tuo atveju sovietai būtų priversti į jį įsimašyti gelbėdami savo prestižą. Žydai šauksis JAV pagalbos. Amerikos politikai teigia, kad JAV turi padėti Izraeliui, tačiau tai nereiškia, jog jie turi padėti Izraeliui išlaikyti ir po 6 dienų karo užimtas teritorijas. Be to jie numato pagalbą tik prieš arabus, o ne Sovietų Sąjungą, nes tokia "pagalba" jau būtų atominis karas.

Svarstydamas tokią galimą situaciją Stewart

ITALIJA VARGAIS NEGALAIŠ IŠSIRINKO PREZIDENTĄ

Italija pagal konstituciją kas septyneri metai renkasi prezidentą. Gruodžio 29 d. baigėsi buvusio prez. Giuseppe Saragat (išstark Džiuzepė lietuviškai Juozas), socialdemokrato, kadencija. Naujojo prezidento rinkimai užtruko gana ilgai, 16 dienų, ir gana dramatiškai. Mat, Italijos prezidento rinkimų įstatymas yra komplikotas. Pagal jį per tris pirmuosius balsavimus kandidatas turi surinkti 2/3 balsų. Po to, per sekančius balsavimus kandidatas turi gauti absoliučią balsų daugumą. Kadangi Italijos parlamentas ir senatas yra partingas, susiskaldęs į gausybę partijų, tai labai sunku prezidentiniam kandidatui suspiesiti net absoliučią daugumą.

Šių metų Italijos prezidento rinkimuose turėjo teisę balsuoti 1008 rinkimų teisė turintys asmenys, 630 atstovų, senatė -- 320 senatorių. Atskiros provincijos turėjo teisę išrinkti dar 58 rinkiminius delegatus.

Italijos parlamente yra net 15 partijų. Neišvardindamas visų partijų, tepaminėsiu svarbiausias Italijos partijas, nuo kurių labiausiai priklauso prezidento išrinkimas. Gausiausia italų partija yra krikščionys demokratai, kurie parlamente turi 264 atstovus, senatė -- 135 senatorius ir sritinių delegatų 24. Taigi, iš viso jie disponavo 423 balsais prezidento rinkimuose. Antroji stambi italų partija yra komunistai. Jie parlamente turi 166 atstovus, senatė -- 76 senatorius ir sritinių delegatų 17, krūvon susumavus, 259 balsus. Trečioji gausi partija yra socialistai.

Alsop Newsweek'e teigia, kad reikėtų labai drąsaus prezidento, kuris drįstų su JAV aviacijos pagalba Izraeliui rizikuoti karą su Sovietų Sąjunga. O prezidentas, kuris drįstų ginti Izraelį dėl jo naujų pozicijų Sinajaus dykumoje būtų kongreso atstatytas. Štai kodėl -- aiškina Alsopas -- Artimieji Rytai yra šių metų pradžioje pavojingiausia sritis pasaulyje. Izraelis turi stiprias pozicijas Suezio kanalo rytinėje pusėje, tačiau jose yra silpna vieta. Ji yra ne ten, bet čia Amerikoje.

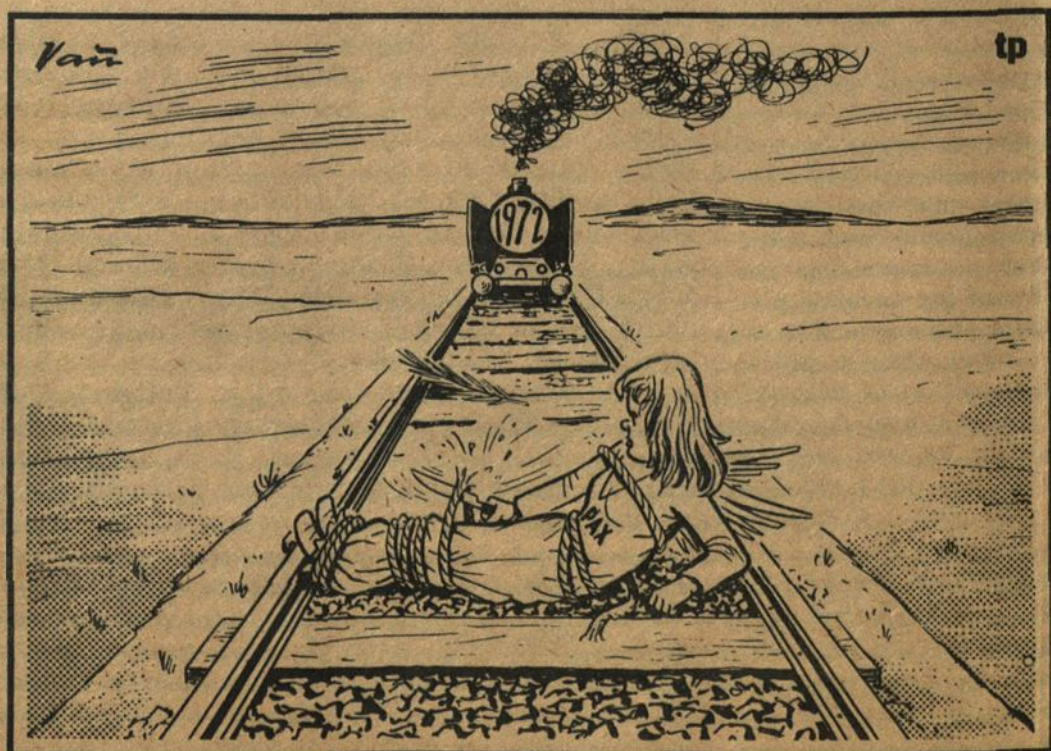
Dėl to, man rodos, galima drąsiai tvirtinti, kad tarpšventinis JAV karo aviacijos pasirodymas ir jo pasėkos gali turėti reikšmės ne tik Indokinijoje, bet ir kitur.

Jų yra: parlamente -- 62, senatė -- 37 ir 6 sritiniai delegatai. Viso: 105 balsai. Toliau liberalai: parlamente -- 31, senatė -- 16 ir du sritiniai delegatai. Viso: 49 balsuotojai. Po to, socialdemokratai: parlamente -- 29, senatė -- 11 ir sritiniai 4 delegatai. Viso: 44 balsuotojai. Juos seka socialistų proletarų grupė: 37 balsuotojai. Neofašistai MSI, turi parlamente 25 atstovus, senatė -- 11 senatorių, iš viso 36 balsuotojus. Nepriklausomi kairieji -- 18 balsuotojų ir respublikonai -- 12. Dar septynios mažos partijėlės turi 25 balsuotojus.

Jau kelinti Italijos prezidento rinkimai labai priklausė nuo komunistų laikysenos. Ir ši kartą Italijos komunistai siekė nulemti prezidento rinkimus. Jie susidėjo su Italijos socialistais ir labai atkakliai per 22 balsavimus balsavo už socialistų kandidatą de Martino. Jis visą laiką gavo maždaug apie 400 ir daugiau balsų. Krikščionys demokratai išstatede kandidatą Fanfani. Tačiau jie patys savo kandidato tinkamai nepalaikė. Nors Fanfani galėjo lengvai gauti apie 420 balsų, tačiau jis vie nuoliktuose balsavimuose surinko daugiausia 393 balsus, o daugelyje "scrutinio" (balsavimuose) jis tegavo vos po kelis balsus. Fanfini buvo nepalaikomas nei dabartinės Italijos vyriausybės koalicijos partijų: socialdemokratų, liberalų ir respublikonų. Socialdemokratai buvo vėl išstatede kandidatą G. Saragat, o liberalai -- Malagodi. Šie du kandidatai ilgą tarpą silpnino Fanfani poziciją.

Ilgai užtrukę prezidento rinkimai sukėlė nemažą rietenų, intrigų ir pykčio italų partijų tarpe ir nemažą kritikos kitų tautų spaudoje. JAV spauda Italijos prezidento rinkimus pavadino farso, nors tai buvo ne faras, bet tikra tragikomedija. Galų gale krikščionims demokratams pavyko susitarti su socialdemokratais, liberalais ir respublikonais dėl naujos prezidento kandidatūros. Ir 23 "scrutinio" (balsavime) gruodžio 23 d. buvo absoliučia balsų dauguma -- 518 balsų -- išrinktas naujuoju Italijos prezidentu Giovanni Leone (išstark Džiovani, lietuviškai Jonas), tik ne Leonas, nes ir mūsų Petras Leonas buvo žinomas teisių mokslininkas, profesorius ir politikas.

Tenka pabrėžti, kad ši kartą Italijos prezidentas yra išrinktas be komunistų balsų. Socialistai (Nukelta į 2 psl.)

Geriausio pasisekimo išsilaisvinti!...

PASTABOS IR NUOMONĖS

NELINKSMA KALĖDINĖ NAUJIENA

KĄ PASAKĖ DOYLE MARTIN LIETUVIAMS
PHILADELPHIJOJE

Draugo gruodžio 23 d. nr-y yra V. Alseikos aprašytas pranešimas, kurį padarė Doyle Martin, Valst. Dep-to Rytų Europos reikalams direktoriaus pavaduotojas. Mat, Philadelphiajį gruodžio 11-12 d. buvę lietuviškos "politinių studijų dienos", kurias suruošusi JAV Liet. Bendruomenės centro valdyba. Pirmiausia kyla klausimas, koks buvo reikalas Liet. B-nei kišti į tokį neaiškių tikslų siekiantį reikalą, kaip "politinių studijų dienų" ruošimas? Tačiau mes jau beveik įpratome nesistebėti, kodėl Liet. B-nės vadovybė kišasi ten, kur jai nepriderėtų, o nedirba darbo, kurį privalėtų atlikti.

Tiek to, Kągi pasakė tas Mr. D. Martin, kuris yra Valst. Dep-to pareigūnas ir savo "darbą Baltijos kraštų skyriuje yra pradėjęs prieš pusantrų metų", kaip rašo Draugas.

Pirmiausia mums yra neaišku, ar jis kalbėjo tik savo vardu ir reikė savo asmenišką nuomonę, ar tai, ką jis pasakė, dabar yra tokia nauja šios Administracijos ir Valst. Dep-to politika. Pagal Draugo koresponden-

ITALIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

tai ir komunistai dabar smarkiai kritikuoja, kad už dabartinį prezidentą balsavę ir neofašistai, tačiau slaptame balsavime sunku nustatyti, ar taip iš tikrųjų buvo. Tačiau Italijai nėra jokios gėdos, jei ir neofašistai yra tiek protingi, kad randa reikalo gelbėti Italijos sunkią politinę vidaus būklę. G. Leone išrinkimas prezidentu nėra tik krikščionių demokratų, bet, apskritai, visų Italijos demokratinų jėgų laimėjimas prieš gresiantį komunizmo diktatūros pavojų.

Naujasis prezidentas G. Leone yra šeštasis Italijos prezidentas pokario laikais. Jis gimė 1908 m. lapkričio 3 d. Neapolyje, advokato šeimoje. 1929 jis baigė Neapolio u-to teisių fakultetą su geriausiu pažymėjimu. Nuo 1933 m. jis buvo apie 30 m. Mesinos, Bari, Neapolio ir Romos universitetų baudžiamosios teisės profesoriumi. Kaip mokslininkas, jis yra žinomas ne tik italų, bet ir tarptautinėje visuomenėje. Yra parašęs apie 40 mokslo veikalų.

Nuo 1944 m. G. Leone yra Italijos Krikščionių Demokratų partijos aktyvus narys ir veikėjas. 1963 m. ir 1968 m. jis vadovavo Italijos vyriausybės kaip ministris pirmininkas. Jau per praėjusius prezidento rinkimus jo kandidatūra figuravo. Jis yra paskelbtas senatoriumi iki gyvos galvos. Tai viena iš ryškiausių ir liberalių krikščionių demokratų asmenybių.

Linkime naujam Italijos prez. Giovanni Leone išsaugoti Italijos valstybę nuo vidaus suiručio ir komunistinio pavojaus.

M. Sargenis

ta, Mr. Martin pareiškęs: "JAV nepasisako už visišką Lietuvos nepriklausomybę, bet už teisę Lietuvos ir Baltijos kraštų gyventojams pasisakyti, ar jie nori laisvės, be to, toms tautoms negalime siūlyti, už ką pasisakyti. Tik tauta Lietuvoje gali daryti sprendimą."

Lietuviai, kartu su latviais ir estais, daug kartų yra pasisakę, kad jie nori laisvės ir būti nepriklausomi nuo Rusijos. Tai rodo 1919-20 metų kruvinos kovos su bolševikais už savo kraštų nepriklausomybę, lietuvių tautos 1941 m. birželio mėn. visuotinis sukilimas prieš okupantus rusus, ilgos partizanų kovos su okupantu 1945-52 m. Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose. Visos tos kovos pareikalavo daug aukų. Argi ponas Martin šito nežino? Kokia gi galimybė galėtų būti šiuo metu "Lietuvos ir Baltijos kraštų gyventojams pasisakyti, ar jie nori laisvės", kai tie kraštai yra militariniai okupuoti ir slegiami žiaurios bolševikinės diktatūros? Kas gali tikėtis, kad bolševikinė Rusija geruoju sutiktų atitraukti savo kariuomenę, policiją ir visą bolševikinę administracijos aparatą, ir leistų tikrai neutralių kraštų priežiūroje praversti plebescitą? Fizinis ir moralinis prievartavimas, visokie gąsdinimai, būtų neišvengiami. Pagaliau rusai niekada nesutiktų su jiems nepalankiais balsavimo rezultatais, paskelbtų juos suklustotais ir pan. Iš viso tai tokia tuščia kalba, kad reikiama stebėtis, kaip profesionalas diplomatas gali leisti į tokias fikcijas. Jau Yaltoje prez. Rooseveltas buvo užsiminęs apie panašų Baltijos tautų noro atsiklausimą. Tada Stalinas griežtai užprotestavo, kad visa tai nereikalinga, nes per bolševikų suorganizuotus balsavimus be pasirinkimo Baltijos kraštuose 1940 m. balsuotojų 99% pasisakė už. Argi Valst. Dep-to pareigūnas nežino, ko verti yra visi balsavimai bolševikų valdomose kraštuose? Lietuviai savo apsisprendimą parodė tokiais atvejais, kaip 1941 m. birželio mėn. sukilimas, kaip 50,000 partizanų, žuvusių 1945-52 visuotinio pasipriešinimo metu, kaip rusų represijos ir 20% Lietuvos gyventojų sunaikinimas ir masinės deportacijos, kaip Kudirkos, Brazinkų ir Simokaičio bylos. Keli šimtai tūkstančių pabaltiečių, viską palikę, pabėgo ar bandė pabėgti nuo bolševizmo, kaip nuo maro, 1944 metais. Pagaliau koks nušimtis tėra pabaltiečių komunistų partijos nariai

šiandie, po 25 teroro metų? Jei ponas Martin apie tai nieko nežino, tai jis sėdi prie klaidingo "desko" ir leidžiasi bolševikų propagandos įkalbamas, kad gal Baltijos kraštų gyventojai dabar yra labai laimingi ir patenkinti, nieko daugiau nenori, kaip tik vergauti rusams ir saviems "kvislingams". Bolševikų tezė yra, kad "tik tauta Lietuvoje gali daryti sprendimą". Mes žinome, kas atsitiko Vengrijoje 1956 m., kai vengrų tauta reikė savo valią ir darė sprendimą. O ir šiaudie ar kubiečiai ir čekai gali pareikšti savo valią ir sprendimą, kaip jiems patinka bolševizmas?

Kadangi bolševikų tezės taip lengvai yra priimanos Valst. Dep-to pareigūnų, tai ar galime stebėtis, jei nuo 1945 m. JAV skina tik diplomatinis ir karinius pralaimėjimus visur, kur tik susiduria su bolševikais. Mes Pabaltijo ir Rytų Europos kilmės JAV piliečiai tuos pralaimėjimus labai skaudžiai pergyvename. Kodėl dabar tokie gudrūs JAV diplomatai nepasistenčia praversti atsiklausimo pietų ir šiaurės Vietnamo gyventojų, ar jie nori bolševikinės ar kitokios laisvės?

Kitas aliarmuojantis pono Martin pareiškimas buvo toks. Priminus prieš 30 metų Hendersono pareiškimą agresijos nepripažinimą, dabar Valst. Dep-to pareigūnas lietuviams Sharaton viešbuty Philadelphiajį paaiškino: "Kas vyko prieš 30 metų, negalima laikyti privalomu dabartiniu metu. Joks prezidentas ar Valst. sekretorius negali savo įpėdinams nurodyti kryptį, kurios tektų laikytis." Tada prieštariauja daug kartų pakartotiems pareiškimams, padarytiems be kitų ir prez. Nixono. Žinoma, savo nusistatymą politikai dažnai keičia, kaip pirštines. Amerikiečiai yra pagarsėję savo draugų ir sąjungininkų apleidimu ir susibičiuliavimu su savo vakarykščiais priešais. Pabaltijo kraštų diplomatai, sąryšy su šia kalba, turėtų tuojau pareikalauti Nixono administraciją aiškiai išdėstyti savo poziciją ir apie tai paskelbti pabaltiečių spaudoje. Tada mes žinosime, kaip elgtis per šį rudinį vykstančius rinkimus. Dėl šios pono Martino kalbos visiškai vietoje būtų ir protestas Valst. Dep-tui, kaip iš Pabaltijo diplomatų pusės, taip ir Pabaltijo kilmės JAV piliečių bei jų organizacijų. Gana dviprasmišku! Dabar nebesistebime, kaip galėjo įvykti Simo Kudirkos išdavimas.

Tačiau vienu atveju ponas Martin pasakė karčią tiesą, kurią verta įsidėmėti,

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

būtent, dėl Pabaltijo klausimo iškėlimo Jungtinėse Tautose ir tos kongresinės rezoliucijos nr. 416, apie kurią kai kurie mūsų aktyvistai vis dar bugnija. Martin pareiškė: "Ar nežinot, koks likimas buvusių rezoliucijų dėl Tibeto ir Kinijos? Sakau atvirai — rezoliucijų autoriai tai žmonės, kurie nežino kaip veikia JAV politika." Už tą rezoliuciją, Martin nuomone, pasisakytų gal 4 ar 5 nariai ir ji būtų dramatiškai atmesta. Taip galvoja ir supratingi lietuviai. Už šiuos žodžius esame dėkingi ponui Martin. Taip pat ir dėl jo teigiamo įvertinimo demonstracijų Simo Kudirkos atveju (o kodėl nepasakė, kas buvo Valst. Dep-te kaltas dėl jo išdavimo?), dėl kunigų persekiojimo, dėl žmogaus teisių pažeidimo ar režimui priešingų asmenų siuntimo į nervų ligų klinika. (O kodėl nesiūlo apie tai plebescito būdu atsiklausti sovietinių piliečių nuomonės?) Tačiau visa tai tik trupiniai, tai tik aspirinas, kuris nuo maro nepagydydys.

Delta

Kada patars
Pabaltijo
klausimu?

Kai kurias lietuviškų leidinių redakcijas pasiekė "republican national committee" pareiškimas, nustatęs šio komiteto pažiūrą į Izraelio problemas.

Press release (pareiškimas spaudai) nurodo, kad "etninis respublikonų komitetas" (National Republican Heritage groups council) besąlyginiai užsilaikuoja kalbėti apie pagalbą Izraeliui, 1971 metų lapkričio 26 d. pareiškimas kalba apie komiteto nuomonę, kad Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė privalanti teikti stiprią paramą Izraeliui. Šią rezoliuciją pasiūlęs Dimitru Danielopol, minimo komiteto viešųjų reikalų pirmininkas. Tame pat pareiškime kalbama, kad kai kuriuos aktyviai veikiančius, užsienio kilmės asmenis pareiškime neįvardintos grupės apkaltino, esą, jie yra "pro-Nazi" ir "pro-Fascist", netgi "pro-communist". Iš čia seka išvada, kad National Heritage komitete veikia ir reikiąsi antisemitinės jėgos!

Komitetas griežtai atmetė kaltinimus. Komitetas priešingas kiekvienai totalitarinei ideologijai, smarkia bet kurią rasinę ar religinę diskriminaciją. Komiteto veikloje aktyviai dalyvauja kelios žydų organizacijos.

Tarytum reakcija į minimus kaltinimus antisemitizmu, atrodo, ir buvo aukščiau paminėtas pareiškimas, šaukiąs J. A. Valstybių vyriausybę remti Izraelio reikalus. Tai yra efektyvus piktybinių insinuacijų paneigimas.

Šioje respublikonų grupėje, kur reikiąsi daug pabaltiečių, šis pareiškimas skamba įdomiu precedentu. Gražus pro-izraeliškas pareiškimas lyg savaime provokuoja pasisakymus ir kitų etninių grupių kilties kraštų politiniais reikalais.

Pasisakymas Pabaltijo valstybių suverenumo reikalu ir, tuo kartu, militarinės sovietinės okupacijos pasmerkimu, yra dalykas pribrendęs, aktualus ir sandariai įeinąs į nūdienę bendrąją respublikinės administracijos veiklą.

Negi šitokiam pareiškimui išprovokuoti reikėtų griebtis kaltinimų, esą komitete veikia pro-okupaci-

■ Europos lietuviai

LIUDAS VISMANTAS

RINKIMŲ ATGARSIAI

"Lietuvių Žodis", nereguliariai išėinas biuletenis Stuttgarte, š.m. gruodžio mėn. išleistame 6 (11) nr. paskelbė to biuletenio red. K. Šimanausko vedamąjį "Laimėtojai ir pralaimėtojai". Jame, be kitko, rašoma: "Kai demokratijoje norima rinkimus laimėti, tai jiems ruošiamasi iš anksto. Tą buvo padariusi iki šiol Taryboje dominavusi grupė. (Suprask: frontininkai). Jos vadovai lankė apylinkių susirinkimus bei kitus parengimus ir čia gyvu žodžiu švietė rinkikus. Gi "Bendruomenės Blokas" per visą Tarybos veiklos periodą miegojo lyg barsukas oloje žiemos metą, o pabudo beveik rinkimų dieną: net taip gražią ir viliojančią programą su siūlomų kandidatų sąrašu rinkikams išsiuntinėjo, kai jau dailis rinkikų buvo savo balsus išsiuntę rinkimų komisiškai. Tuo tarpu priešingoji pusė pasistengė savo lapelį "Mūsų Žodis" išsiuntinėti taip, kad rinkikas jį gavo tą pačią dieną kaip ir balsavimo lapą. Rinkikas, gavęs balsavimo lapą ir čia pat "geriausių iš geriausių" sąrašą, iš jo visus iš eilės ir nukryžiuo balsavimo lape. Kai gavo "Bendruomenės Bloko" siūlymus, tai buvo jau šaukštai po pietų".

Man rodos, "Bendruomenės Blokas" čia autoriaus be pagrindo apkaltintas pasyvumu. Jis dirbo, kiek galėjo. Tačiau rinkimus nulėmė ir sąlygos, kuriomis "Bendruomenės Blokas" negalėjo pasinaudoti. Jis neturėjo rinkikų tiesioginių adresų ir negalėjo kiekvienam rinkikui lapelių išsiuntinėti. O per tarpininkus siunčiamas paštas eina ilgiau ir dažnai nepasiekia rinkiko.

"Bendruomenės Blokas" savo pirmajame atsišaukime netiksliai savo kilmę išvedė iš "Solidarumo Bloko". Kiek mums yra žinoma, socialdemokratų, kurie naujai sudarė "Bendruomenės Bloką", jau 1969 m. pavasarį raštu pareiškė, kad jie iš "Solidarumo Bloko" išstoja. K. Šimanauskas šito dalyko nežinojo ir be reikalo sutapdė du blokus.

K. Šimanauskas kaltina "Solidarumo Bloką" dėl to, kad jo atstovai buvusioje Taryboje pasiliko, nors patys "pirmoje sesijoje padarė pareiškimą, kad Tarybos rinkimai neteisėti ir siūlė išsi-skirstyti". Jei Tarybos dauguma nutarė neišsiskirstyti, nesuprantama, kodėl "Solidarumo Bloko" atstovai turėjo iš Tarybos pasitraukti? Jie apsisprendė geriau Taryboje likti ir kovoti dėl teisėtumo, negu iš kovos lauko pabėgti. Ir jie savo misiją atliko, sudarydami opoziciją.

Netiesa, kad "Solidarumo Blokas" nebuvo tinkamai pasiruošęs organizuotam gyvenimui. Jis veikė nuo 1959 m., buvo laimėjęs rinkimus, vėliau organizavęs opoziciją ir tik per pastaruosius rinkimus nusistatė nekandidatuoti į Tarybą. Kartais ir gerai organizuoti vienetai pralaimi rinkimus ar suspasuoja.

Nežiūrint kritikos, K. Šimanauskas savo vedamąjį taip baigia: "Tačiau, 'Bendruomenės Bloko' sambūriui nereikėtų nusiminti, o savo paskelbtą programą su visa jėga propaguoti lietuviškoje visuomenėje ir, užsitarnavus bendruomenės narių pasitikėjimą, 1974 m. rinkimus į VLB Tarybą laimėti".

• Gruodžio 24 d. Bonnoje mirė žinomas istorikas, visuomenės veikėjas Zenonas Ivinskis. Tikėdamasis, kad jo biografiją, jo asmenį nušvies istorijos specialistai "Dirvoje", noriu tikpabrėžti, kad Zenono Ivinskio mirtis yra didelis nuostolis mūsų tautai, kuriai taip reikalingi istorikai.

• Nidos Knygų Klubas išleido nuplėšiamą 1972 m. kalendorių. Šis kalendorius yra tinkamas visur gyvenantiems lietuviams, nes jis be kalendorinių žinių pateikia daug literatūrinės, pasiskaitomosios medžiagos.

• Taip pat ir "Šaltinio" redakcija yra išleidusi 1972 m. kalendorių.

• Manchesterio atsargos karių sąjungos "Ratmovers" skyrius surengė gražų Naujųjų Metų sutikimą, kuriam gausiai dalyvavo lietuviai.

• Lietuviškos Pалаikymo Darbuotojų Ratelis Stuttgarte išleido dailininkės Sigutės Eidukonienės Kalėdų ir NM. sveikinimų skoningas korteles.

• Gruodžio 10 d. Londone buvo suorganizuotas piketavimas prie Sov. Sąjungos ambasados, Tasso agentūros, Inturisto ir kitų sovietinių įstaigų. Lietuviai čia nešiojo plakatus su Simo Kudirkos paveikslu. Ta proga buvo suruošta spaudos konferencija, kurią atidarė Britų Lygos už Europos laisvę pirm. J. Graham. Konferencijoje kalbėjo buvusi politinė kalinė Nina Karsova, Julius Telesinas, David Markham ir rusų rašytojas, politinis emigrantas Anatolis Kuznecovas.

• Ateinančių metų sausio 2 d. Stuttgarto lietuvių apylinkė ir Vargo mokykla ruošia Kalėdų eglutę.

nės jėgos, solidarizuojančios sovietams, okupavusiems Pabaltijį, etc.!

Pareišimas Pabaltijo reikalui būtinas. Jis turi sekti pareiškimą, skirtą remti Izraelį. Jis turi būti adresuotas J. A. Valstybių administracijai.

The Republican national committee adresas: 310 First St. S.E., Washington, D.C. 20003. Pirmininkas — senatorius Bob Dole. Privatūs laišakai dėl Pabaltijo pareiškimų gali talkinti iniciatyvai.

(st)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

JAUNIMO ANKETA

Esame Jaunimo Kongreso išvakarėse. Gausios aukos kongreso sąmatos įgyvendinimui, plačios to sumanymo apžvalgos spaudoje ir bendras pritarimas su iš viso laisvojo pasaulio kraštų į Kongresą suvažiuojančiu jaunimu, rodo, kad tai reikšmingas, istorinis įvykis lietuviškos išeivijos istorijoje.

Kongreso metus siūloma pavadinti Jaunimo metais.

Dirva nuoširdžiausiai pritaria šiam didingam projektui. Kaip ir visa plačioji lietuviškoji išeivija, tos išeivijos dalis jaunimas, turi tam tikras kosmopolitizmo atnašas. Gyvenamųjų kraštų poveikiai -- politiniai ir kultūriniai -- reikalingi atsvaros, reikalingas balansas, kuris patiektų žmogui savo etninio, lietuviško stiprumo. Reikia šiltesnio, patvaresnio apdaro gintis nuo žvabžių lietuviškumą nugairinančių vėtrų.

Tam tarnauja mūsų politinio, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo apraiškos. Laikraštis, knyga, susirinkimai, suvažiavimai -- tai raktai į lietuviybės išlaikymą.

Efektivesnis raktas yra pasaulinis suėjimas. Tokį ir ruošia mūsų visuomenė jaunimui. Gausios aukos tiesia svečiams raudonąjį kilimą. Mūsų meilė jaunimui kuria šiltą kongreso atmosferą.

Bet jaunimo sąvoką mes sutinkame gana abstrakčia prasme. Kas jis toks? Mes nusakome jį iš aplinkos jaunuolių ir iš to darome bendrinančias išvestines. Gal būtų čia nėra paklaidos ir atsikiama dalinė tiesa?

Dirva ryžosi išaiškinti bendrinę mūsų jaunimo sąvoką plačios anketos keliu. Tai nedidelis klausimų rinkinys. Svarbu, kad anketa pasiektų plačiasias jaunimo mases ir būtų atvirai atsakyta. Dirvos skaitytojai turį savo namuose jaunimą, arba pažįstą tokius, kurie nežino apie anketą, prašomi plačios talpos siūlyti užpildyti anketą.

Klausimai yra trumpi, konkretūs ir lengvai atsakomi. Anketa yra nevardinė, bet atsakančiųjų kategorijos gali būti apjungtos ir tai patikslina davinius.

Kaip matyti, anketa sudaryta iš trijų dalių: anketos dalyvio asmens, įvardintas trumpuoju Aš, lietuviškumo nustatymo kriterijai Manolietuviškumas ir gyvenamosios filosofijos bruo-

žai Mano gyvenimo prasmės sąvoka.

Jaunimas visad sudaro savo ateities viziją. Gal būtų ateities planų sferą kaip tiktyks gyvenimo prasmės klausimai, juo labiau kad greta specifinių lietuviškumo klausimų, šieklausimai atskleidžia žmogaus siekius ir pasaulėžvalgą.

Anketoje neklausama apie detales, pomėgius, nes stengiamasi patirti esminius jaunimo bruožus. Be to, detalės šios anketos apimtyje apsunkintų bendrąjį atsakymų sąvadą.

Prieš metus praves-toji Dirvos anketa sulaukė nuoširdaus atsakančiųjų pritarimo. Gauta daug atsakymų, kurie, imant proporcingai, suteikė plačią bazę išvados. Dirva tiki, kad ir ši anketa sulauks dėmesio. Juo labiau, jeigu Dirvos skaitytojai, kurių

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

Mokytojas šia pus ir anapus

Bepigu JAV mokyklų mokytojams. Laisvė didžiausia. Turi vieną savo tarnybinių kelių -- paruošti klasę sekančiam kursui ir viskas. Už nepažangius ar tinginius mokinius neatsakingi. Mokytojas nesirūpina mokinių auklėti, ar kokią ideologiją jiems infiltuoti, tai tėvų reikalas.

Kitaip yra sovietinės vergijos kraštuose, kur mokytojų skaičius vis mažėja, niekas nenori stoti į pedagoginius institutus, o kitos išeities neradę, net po kelių metų meta mokytojo tarnybą, nes Tarybų Sąjungos mokslininkų apskaičiavimu, mokytojas turi atlikti 258 rūšių darbus. Štai keletas iš jų, kuriais okupuotos Lietuvos mokytojai skundžiasi: "Administravimas, organizacinis darbas, kontrolė, ataskaitos, raštai, o mažesnė mokyklose ir ūkinis darbas

namuose nėra jaunimo atstovų, perduos anketos iškarpa jauniesiems su švelniu paraginimu atsakyti į anketos klausimus ir persiųsti atsakytą anketą redakcijai.

Anketos tekstas liks tikrai vieną kartą atspausintas ir pageidaujama atsakytąją anketą gauti iki 1972 m. vasario 1 d.

atima daugybę valandų ir nebelieka laiko gilintis į dėstomą dalyką savo nuožiūra. Mokytojas, uždavęs mokyklos duris, toli gražu nelaisvas. Ne pedagogui sunku suprasti ir įsivaizduoti mokytojo darbo apimtį. Be pamokų vedimo ir sąsiuvinų taisymo darbų, už kuriuos apmokama, jis ruošiasi pamokoms, (skaito, renka pavzdžius, sakinius, uždavinius ir t.t.), vadovauja būreliams, gamina vaizdines priemones, veda politines informacijas, klasės susirinkimus, padedapionierių ir komjaunimo organizacijoms, lanko mokinius namuose, budi mokyklos vakaruose, skaito pasakaitas, šefuoja kultūros meno kolektyvus ir pats dalyvauja saviveikloje; jis aktyvus kolūkiečių susirinkimų dalyvis, rinkiminės kampanijos metu agitatorius ar komisiijos narys, visuomeninių organizacijų, tarybų, komitetų vadovas, narys, sekretorius ir t.t. O visų svarbiausia -- komunistinio tiesos žodžio skleidėjas, duodąs atkirtį tiems, kurie norėtų žaloti jaunimo dvasią... Tai yra bene pagrindinė priežastis, dėl ko pedagogai apkarsta mokytojo duoną, o jaunimo šipfesija visai netraukia", -- rašo Švyturys, 1971 m. 16 nr.

Prie tų nesuskaitomų daugybės pavergtos mūsų tėvynės mokytojam skiriamų darbų iš jų reikalaujama dar ir enkavedistų pareigas eiti, sekti vaikus, kad religijos nesimokyty, bažnyčios nelankyty, apie ką JAV mokytojai nuolat streikuodami dėl atlyginimų pakėlimų nei sapnuote nesapnuoja apie tokias pavergty mokytojų sunkias pareigas, iš kurių reikalaujama daugiau nei žmogus pajėgia atlikti.

MŪSŲ JAV LIETUVIŲ PAŽANGIEJI

JAV lietuviai, garbinantieji savo tėvynės okupantą save vadina pažangiaisiais. Tačiau jų pažangumą aiškiai parodo levos Mizarienės pasisakymas besilankant okupuotoje Lietuvoje, kur ji žurnalo Švyturio bendradarbiui, pamąčiusi Verdi operos "Aida" pastatymą, korespondento iškilmingai pristatytą žodžiais: "Ieva Mizarienė, pažangi JAV lietuvių veikėja savo apie mūsų operą:

"Nieko panašaus neteko matyti Jungtinės Amerikos Valstijose. Pas mus opera apskritai nėra populiari, ir daugelis milijoninių miestų neturi savų teatrų. O šis vakaras tikrai nepamirštamas. Esu sužavėta".

Pora sakinių p. Mizarienė parodė didelę savo dvasinę "pažangą", visą JAV-se tiek metų gyvenimo išmintį. Kai tuo tarpu mes, toli atsilikę nuo "pažangiųjų" kultūros, žinome tiek daug JAV-se operų ir ga-

EMILIA ČEKIENĖ

lybę teatrų, tik trūksta laiko ir sveikatos juos lankyti. Žinome ir vien lietuvių operą Chicagoje, o p. Mizarienė atrodė ir apie tai nėra girdėjusi. Tik tokio pažangumo žmogus ir gali garbinti savo tėvų žemės okupantą. Matyt ji nėra buvusi toliau "pažangiųjų" JAV lietuvių klubo.

KOLŪKIŲ VARGAI

Sakoma, kad tarp septynių auklių vaikas be galvos. Patarlė gerai tinka pavaizduoti kolūkiniam tvarkimuisi. Tos detalės vis lieka kaž kur už kulisy, nežinomos propagandinių trimų aukštumoje. Tačiau kolūkinio tvarkomosi chaosas, beprasmiš brigadų bei įvairių komitetų pareinamumas vienas nuo kito tikrai apkartina ir nuodija vargano žmogelio buitį.

Retkarčiais tie faktai pasiekia tarybinę spaudą lietuvių kalba. Tada kaltinami, aišku asmenys, ne sistema, istūmusi žmones į beprasmiš savitarpinį tasmąsi.

Rašo "Valstiečių Laikraštis" gruodžio 7 dienų laidoje.

Kauno rajono "Balandžio" kolūkis jau dabar galėtų gaminti po 200 cent. mėsos hektarui! Bet statybininkai tretimetai nesugeba užbaigti fermos. Ir technikos kiemas. Jį būtinai reikia atstatyti. Reikia ir naujos parduotuvės. Žodis "reikia" nuolatinis žodis kolūkio apyvartoje. Jam visad atliepia, kaip aidas, neiginys "nėra".

Molėtų rajone pradėjo auginti triušius. Atėjo ruduo, žmonėms reikia rublių. Žmonės ėmė eiti į mėsos priėmimo punktus, teirautis, kada ims supirkinėti triušius. Buvo atsakymas: supirkimo nėra.

Prieš penketą metų Molėtų rajone Alantos tarybiniame ūkyje buvo

geras žvyrkelis. Tuo keliu kursavo autobusas, žmonės važinėjo dviračiais ir motociklais. Bet, prieš penkerius metus kelią išvertė buldozeriais, iki šiol tas kelias nesutaisytas. Į parduotuvę negali atvežti prekių, nustojo kursavęs autobusas, moksleiviai keletą kilometrų einą pėsti į mokyklą ir klampoje purvu. Užsida rė net medicinos punktą dėl tinkamo susisiekimo stokos. Ir taip jau penketa metų!

"Kas mums atsakys, kodėl taip atsitiko?" des peratiškai klausia spaudoje vienas iš to tarybinio ūkio darbininkų.

Nekitaip buvo eksperimentiniame Šeduvos ūkyje. Radviliškio melioratoriai ištiesino per laukus kelią. Buldozeriai sugadino dobielienas, net gi, pritrūkę smėlio, išknaisiojo žemę, smėlingą kalvelę. Dargi, skelbia korespondentas, melioratoriai, nenorėdami klampoti, važinėja per dobielienas vis nauju taku. Šitokiu būdu buvo sugadinta 10 hektarų geros produktyvios žemės!

"Kas atlygins tuos nuostolius ūkiui"? klausia spaudoje eksperimentinio ūkio valdytojas P. Dauneckis.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

WINDERS AC-DC Motors Transformers

Large Industrial, utility apparatus rebuilding.

Profit sharing, health and life insurance, Blue Cross, Blue Shield paid.

NATIONAL ELECTRIC COIL

Division of McGraw Edison Co.
380 FAIR AVE.
FERNDALE (DETROIT), MICH.
An Equal Opportunity Employer (92-3)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN MACHINISTS DIEMAKERS

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. None other need apply. And be able to work the night shift.

Apply 7:30 to 4:30 Mon. thru Fri.

THE OLOFSSON CORPORATION

2727 LYONS AVE.
LANSING, MICHIGAN 48910
An Equal Opportunity Employer (95-4)

Gruodžio 12 d. Detroito Cobo Hall'e pavergtų tautų kalėdinėje šventėje dalyvavę lietuviškoja programoje. Iš kairės: Virginija Giedriūnaitė, Dana Kozulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė, Andrius Čerškus ir Robertas Selenis. K. Sragausko nuotrauka

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO VEIDAS

"DIRVOS" ANKETA

Užpildyti, iškirpti ir atsiųsti Dirvai iki 1972 m. vasario 1 d. Kiekvienas Dirvos skaitytojas prašomas tulkos, pasiūlyti šią anketą jaunimui užpildyti. Anketa nevardinė. Atsakymų sąvadas bus paskelbtas "Dirvoje".

AŠ

Moteris

Vyras

Amžius

Moksleivis

Universiteto studentas

Baigęs Univ. mokslus

MANO LIETUVIŠKUMAS

Kalbu lietuviškai

Vidutiniškai

Gera

Rašau lietuviškai

Vidutiniškai

Gera

Politisinis liet. išeivijos gyvenimas

Nesidomiu

Gera pažįstu

Kultūrinis liet. išeivijos gyvenimas

Nesidomiu

Gera pažįstu

Skaitau lietuviškus laikraščius

Neskaitau

Dažnai skaitau

Skaitau lietuviškas knygas

Neskaitau

Dažnai skaitau

Lankau lietuviškus parengimus

Nelankau

Dažnai lankau

Priklausau lietuviškoms organizacijoms

Nepriklausau

Tik jaunimo

Ir bendrinėms

Pažįstu Lietuvos istoriją ir kovas dėl laisvės

Nepažįstu

Vidutiniškai

Gera

Pažiūra į santuoką

Tik su lietuviu-aite

Tautybė nesvarbu

Neapsisprendęs-usi

MANO GYVENIMO PRASMĖS SĄVOKA

kad būčiau gyvenime laimingas-a pageidauju:

- ☐ būti naudinga-a kitiems
- ☐ būti garsiu-ia
- ☐ būti mylimu-a
- ☐ būti turtingu-a
- ☐ turėti idomų darbą
- ☐ gyventi lietuviškoje aplinkoje
- ☐ sutapti su gyvenimo rutina
- ☐ tenkinti savo pomėgius

ADOMAS GALDIKAS

Gėlės (tempera)

Paskutinė Adomo Galdiko paroda

Paskutinioji A. Galdiko suruoštoji paroda New Yorke, tai lyg pomirtinė gubės giesmė. Jos tikslas sutelkti lėšas leidžiamai A. Galdiko monografijai. Rengėjas -- L.K. Moterų Kultūros draugija. Parodą pristatė V. Vizgirda, vienas iš monografijos redaktorių. Paroda tęsėsi 4 dienas. Viso per šimtas darbų. Tokia tai būtų parodos metrika.

Sustojus, išlaukus ir susimąstius, jai tenka ir šios pastabos:

-- Parodos garsinimas geras -- skatinantis atsilankyti ir pilnato žodžio prasme ne atbula ranka atliktas. Tai sakoma tam, kad parodų organizatoriai dažnai į tai kuo mažiausiai kreipia dėmesio. Parodos apipavidalinimas kol kas, dabartinėse esamose Kultūros Židinio patalpose patenkina, tačiau už uniforminį paveikslų įreminimą, tikiu, A. Galdiko ne vienas būtų pasiūstas... tik jau ne dangusna... Parodos katalogo nebuvimas, o jo vietoj mašinėlė rašytas lapas, tai būdingas A. Galdiko išėjimas. Gal tai atsitiko taupumo sumetimais, bet jei kas bandė sutaupyti 50 dolerių -- tai nedovanotina prašovė, o A. Galdiko epitete liks juodžiausiu šetonu...

Žengiant į parodos sales tenka pasidžiaugti profesionale darbų ekspozicija -- darbų suklasifikavimo požiūriu -- techniškai, žinoma, jaučiasi perkrovimas, bet šiose sąlygose jis neišvengiamas.

Darbai atrinkti į tris grupes ir lyg prašosipavadinami impresionistiniai-realistiniai, abstraktais ir mažaisiais, formato atžvilgiu, gamtos vaizdais. Tie visi darbai yra įvairiausių A. Galdiko kūrybos laikotarpių, nuotaikų ir kas svarbiausia tai yra labai jau išrankiotas (ruošose pomirtinėse parodose) palikimas.

Pirmoje impresionistiniai -- realistinės grupėje, kad ir labai jau praskiestoje, visdėlto

jaučiama galdiškoji gyvybė ir džiaugsmas. Visuose darbuose spindi trukstantis spalvų vitalizmas ir nesibaigiantis ir nepamirštantis kūrybinis polėkis ir originalumas. To siekia norint tobuliausios formos piešinio, perspektyvos, išdėstymo ir proporcijos atžvilgiu -- savitų galdiškuoju originalumu -- spalva. Spalvų deriniai, perėjimai ir jų tonai tarnavo spalviniai šviesai, kuri Galdiko kūriniams daugiau reiškia nei natūralioji šviesa.

Techniškasis vientisumas, apvaldymas ir galdiškieji efektai su preciziškai originaliu polėkiu kalba meniškai tikrove. Ir tai visabuvo ir liks Adomas Galdikas.

Kad toks A. Galdikas ir norėjo išlikti kalbai ir jo paskutinytis nebaigtas darbas, turįs visas minėtąsias galdiškąsias savybes.

Tas darbas, prideramai eksponuotas atskirame kambaryje su jausmo ir pagarbos kibirkštėle, tik gaila, kad paleitėje sudžiuvę dažai nėra specifiniai to darbo palėtė, o joje paliktas teptukas nėra profesionalo dailininko teptukas -- taigi maža detalė, ne pilnai apmąstyta, gražiam simboliniam prisiminimui menkai pasitarnavo.

Mažieji, formato atležiūgiu, gamtos vaizdai tinkamai surėminti ir jie, savaime aišku, lieka unikumais, savo esmės to masto dailininkui kip buvo Adomas Galdikas, tebuvo nuotaikos ir studijų darbas.

Jų tarpe yra ir A. Galdiko mąsto vertų deimantų.

Abstraktai rikiuojasi net trijuose kambariuose. Jų dar likę daugiausia. Visi jietryksta spalvomis, formomis, išradingu ir kas svarbiausia ieškojimu.

Kiekvienas meno kūrinys net ir abstraktas bus kūrinys jei jis paklus, nesvarbu kaip besu-modernintais metodais, pagrindiniams dailės dėsniams. Tokios darnos atrodo A. Galdikas,

KLAIPĖDA NETEKO SAVITO UOSTAMIESČIO VEIDO

Vilniuje leidžiamo žurnalo "Švyturys" (17 nr.) Klaipėdos bendradarbis A. Marčiulionis viešu laišku griežtai pasisakė prieš dabartinės statybos Klaipėdoje pobūdį.

Korespondentas nurodo, kad Klaipėda yra trečias savo didumu ok. Lietuvos miestas. (Vilnius ir Kaunas -- pirmieji). Klaipėda yra valstybės uostamiestis ir miestui tenka reprezentuoti valstybę užsieniečiams. Vienok architektūrinė miesto reprezentacija sudaryta naujų statybų. Statoma mieste daug. Nauji pastatai, kiekvienas kas sau, visiškai nesuderinami su tradicine Klaipėdos architektūra.

"Trūksta geros šeimnininko rankos", teisingai rašo A. Marčiulionis. "Pamirštame, kad Klaipėda iš seno turi savo architektūrinį charakterį".

Ir iš korespondento nurodytų pavyzdžių matyti, kad pasipiktinta visai pagrįstai. Beskubant tenkinti miesto gyvenimo "poreikius" netgi prie XIX amžiaus statinio, banko pristatė, standartinio sovietinio pobūdžio priestatą. Tai "sudarkė banko ansambliskumą" dejuoja korespondentas. Daugiur, be pasitarimo

visada eidamas su gyvenimu, savo visu "aš" ir grūmėsi tai išsakyti.

Jo abstraktai taip pat nėra vieno laikotarpio ir todėl jų meniniu požiūriu yra įvairių.

Yra išmąstytų: forma, spalva, spalvų šviesa ir dailininko pasivinta ir išbujojusia teptuko technika, polėkio įvairumu ir tuo visa abstrakcija vedant į originalumą ir kūrybinį polėkį -- kūrinių -- meną...

Yra taip pat ir labai drąsios net ir dideliame formate, užuominos būsimam darbui, kuriam nebebuvo noro daugiau skirti laiko ir jie tokie ir liko.

Dalis jų vienam dailininkui žinomais receptais pagaminti. Tai atsitiktinumo pagalba, atsiradę gan įdomūs lopai, paviršiai ir spalvų lėdiniai -- labiausiai atitolę nuo visos gausios A. Galdiko kūrybos, nes tai tik atsitiktinumas. Jų tik keletas ir tuo A. Galdikas lyg ir sako visiems abstrakcinio meno kūrėjams ir gėrbėjams, kad tai nėra jam toks lengvas uždavinys sukurti abstraktą, kur būtų menas.

Paskutinis jo užsimo-tas darbas aiškiai parodo, kad neradęs dar to, ką savo išradinga ir ne-nuoramos prigimtimi ir talentu norėjo rasti -- grįžo vėl prie sprogs-tančių spalvų, sielą pake-liančių nuotaikų ir ne-fotografinio gamtos trak-tavimo.

Liko amžinai savo tau-tai, savo mokiniams, savo gėrbėjams nepakar-tojamas ir nepamiršto-jantis Adomas Galdikas. (Jr)

su žinovais, "ištiesinti" senųjų namų skliautuoti langai. Tai barbariškas senųjų ir miestui būdin-gų namų fasadų sudarkymas.

"Nugriovė Vilniaus gatvėje stovėjusią įdo-mią pilaitę su visomis jos meniškėmis ir uni-kalioomis lietuviškos or-namentikos detalėmis" skelbia pasipiktinęs ko-respondentas. Net ne-jauku tai skaityti po dail. Vizgirdos komplimentų tarybinių restauratorių šišui. Kur buvo senovės paminklų prezervacijos komisija, kada dėl lietu-viškų ornamentų nušlavė pilaitę Klaipėdos gat-vėje?

"Nebuvo kam tuo pasirūpinti", praneša A. Marčiulionis. Esą, mies-tas iki šiol vis dar netu-ri kompetentingo Daili-ninkų sąjungos nario, ku-ris galėtų statytojų bar-barizmui pareikšti savo veto.

"Apleistas ir miesto kultūrinis gyvenimas", rašo korespondentas. "Savo senose patalpose dūsta viešoji biblioteka, kraštotyros muziejus. Didžiuojamės dramose te-atru, šiemet atšventu-siu dvidešimt penkerių metų sukaktį, bet jis sa-vo brandžius spektak-lius rodo trijų šimtų vietų salikėje su žiūro-vams nepritaikytu balko-nu...".

"Klaipėdai šiandieną labiau, negu bet kuriam kitam respublikos mies-tui, reikalinga Dailinin-kų sąjungos, Vilnaus dailės instituto parama. Jų laukia Klaipėdos par-kai ir aikštės. Laukia dekoratyvinių skulptūrų monumento tarybinių tautų draugystei kūri-mas ir statyba", pažymi "Švyturio" bendradar-bis.

Iš teksto citatų gali-ma spėti, kad bendroji Sovietinės valstybės po-litika stengiasi tautiniai-niveliuoti savo uosta-miesčius. Šie uostamies-čiai negali eksponuoti ryškesnių savo "nacio-nalinių" architektūrinių ar skulptūrinių apraiš-kų. Sovietinis uostamies-tis, visų pirma, prista-to bendrąjį savo valsty-bės pažymį: laivai turi rusiškomis raidėmis įrašytus vardus, komuni-kacijos priemonė yra ru-sų kalba, surusintos yra ir laivų igulos. Tai lie-čia civilinius uosta-miesčius. Bazės, kur laikomas karo laivy-nas jau visiškai surusin-tos.

Todėl ir šią vasarą Klaipėdoje pastatytoji žvejo skulptūra nėra ti-pingo lietuvių žvejo vaiz-das, bet sovietinio žve-jybinio laivyno darbuo-tojo paveikslas. Greti-moje Palangoje lietuviai šiaip taip dar pajėgia įnešti tautinių bruožų parko paminkluose. Klaipėda eina kitu keliu. Įdo-mioji miesto centro ar-chitektūra dalinai žuvo karo meto bombardavimuose, dalinai sukei-čiama standartine sovie-tine, rutinine gyvenamų-jų blokų statyba.

"Klaipėda neteko sa-vito uostamiesčio vei-

J. GRAUDA

Veiksniai, šliurės ir 'Šluota'

Atskleidžiamame rugsėjo mėnesio "Šluotos" nu-merį ir su įdomumu, palaipsniui peraugančiu į su-sirūpinimą, skaitome autografaus iliustruotą rašinį "Veiksniai" ir šliurės".

Rašinys pakankamai dalykiškas ir perdėm bui-tinis. Rašinio tekstą pasirašė "Šluota", atseit re-dakcinė kolegija. Tai išskiria rašinį iš kitų. Tenka galvoti, kad šiame rašiny sukaupia specifinė ideolo-ginės įkrovos specifika, nėra tuščiafraziškumo bei paviršsakiškumo.

Vienu žodžiu, tai rašinys reikalingas dėmesio ir komentarų.

Rašinys porina apie palangiškį Antaną Ragelį, kuris gavo iš Amerikoje gyvenančio Kazio Černiaus-ko mažytį siuntinėlių. Tame siuntinėlyje buvo ipa-kuotos, kaip tvirtina redakcinė "Šluotos" kolegija, menkavertės šliurės. Logiškais silogizmais seikė-jant, redakcinė kolegija prileidžia ir "didžiaver-čių" šliurių esimą. Jeigu tokios, "didžiavertės" bū-tų ipakuotos Kazio Černiausko siuntinėlyje, gal ir neiškiltų menkavertė šliurių problemos...

Vienok, redakcinė "Šluotos" kolegija ima rei-ka-lą platesnės skalės prasme. Iš rašinio tvirtinimų aiškėja, kad tai išeiviški "Veiksniai" pakurstė Černiauską nugrūsti palangiškiui "menkavertes šliures". Esą "veiksnių lapeliuose nuolat pilna skel-bimų, kuriuose jie primygtinai kviečia užjūryje gy-venančius tautiečius siųsti siuntinius, gelbėti 'mirš-tančius badu' lietuvių tėvynėje".

Gal būtų ir palangiškiui "menkavertės šliurės" buvo nusiųstos tuo tikslu, kad galėtų tas šliures iškeisti į maistą. Bet koks nors kolūkio pirminin-kas "nerealizavo" maisto už šliures, nes jos buvo menkavertės. Dėl to pakaltintini išeiviški veiks-niai, kad neragina siųsti tėvynės didžiavertė siun-tų. Dėl to pakaltintina ir amerikinis siuntėjas, kad vis nesusigauja padėtyje ir galvoja, kad tary-biniam palangiškiui pakanka šliurių, kurias mūvi eiliniai žmogeliai Amerikoje, pirkdami tokias ei-linėse krautuvėse.

Kiekvienas sutiks tad su redakcine "Šluotos" kolegija, kad tokiu atveju šliurės buvo tikrai men-kavertės, kuklios, jaukiai šlepsinčios, bet neste-binančios nei revoliucinės spalvos žaižarojimu, nei skambalais.

Tai būtų eilinis įvykio komentaras. Tačiau, gal ne čia, o kur giliau tikras šuva pakastas. Jeigu į įvykį įvelti išeiviški veiksniai, kaip tikina redak-cinė "Šluotos" kolegija, įvykyje nėra būtinių tuš-čiareikiškumo.

Be abejo, redakcinė "Šluotos" kolegija skaitė sovietinio humoristo Ilfo apysaką "Dvenadcat stul-jev" (Dvylika kėdžių), kurią dar lietuviškų naciona-listų siautėjimo metais (1938) lietuvių kalbon iš-vertė Petras Cvirka. Apysakoje buvo dėstoma apie dvyliką kėdžių, kur vienon kėdėn buvo įkištas bri-liantas. To brilianto ieškojimas buvo apysakos siu-žetas.

Ar dabar, prieš šliures išmesdamas, smarkus palangiškis pagalvojo apie Ilfo apysaką. Gal menka-vertėje šliurėje buvo įkrova, didžiavertis objektas? Ar nereikėjo įspėti palangiškį Ragelį nešūkauti prieš išeiviškus veiksmus, bet atidžiai apčiupinė-ti amerikonišką dovanėlę. O gal?

Ar redakcinė "Šluotos" kolegija pagalvojo, kad reikalas galėjo būti grynai ideologinis. Pa-langiškis Ragelis, gal būtų, persmarkus vyrukas ir amerikonas atsargiai jį įspėjo būti santūrių ir pa-klusnių režimui. Atseit, simboliškai, vaikščiodk taip su šliurėmis, netrypsėdamas, nei užkulniais kaukšėdamas, bet paklusniai, taikiai, jaukiai šlep-sėdamas režimo akiyaizdoje. Juk tokia ideologinė indoktrinacija iš užjūrių taip naudinga režimui. Visad reikia ieškoti, kur šuva pakastas.

do", pareiškia "Švytu-rio" bendradarbis.

Kas žino, ar šis bal-sas tyruose sulauks ga-lingųjų uostamiesčio statybų vadovų dėme-sio? Gal būtų atliepis bus tiktai į A. Marčiū-lionio tipingą sovietini-am "pilietišku" užuominą, pastatyti mo-numentą tarybinių tautų draugystei... (Br.)

VERTA DEMESIO

Kas nori ilgiau gyventi, tu ri ieškoti geresnio klimato. Toks klimatas yra Kalifornijoje, Santa Monica. Jeigu norėsite įsigyti namą?, tai jus RŪTA INC. pastatys pagal jūsų pageidavimą ir geresnėmis sąlygomis negu kas kitas. Prašome įsitikinti. RŪTA INC. 3002 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Cal. 90404.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

KŪRYBA IR MOKSLAS

PROF. DR. ANTANO MACEINOS

NAUJAUSIOS KNYGOS

Dr. Tomas Žiūraitis, O.P.

Tai dr. A. Maceinos "Bažnyčia ir pasaulis" bei "Didieji dabarties klausimai". Kas dar nėra bent susipažinęs su pirmąja knyga, tam bus daug sunkiau susipažinti ir su antrąja, kad būtų galima tinkamai prie jų grįžti ir jų gilią prasmę vispusiškai išvelgti. Šia proga pateikiame jų pagrindinį turinį, parodydami jį viena, kita pastaba.

I. "BAŽNYČIA IR PASAULIS"

Čia dr. A. Maceina svarsto dabartinių priešingybių proveržą Bažnyčioje ryšium su bažnytinio gyvenimo kaita po Antrojo Vatikano Susirinkimo. Tos pačios kaitos perspektyvoje nagrinėjami "kritiniu visumos skerspiūviu" (p. 8) tokie klausimai: Bažnyčios šiandienėjimas, jos demokratėjimas, tautėjimas ir jos vieta pasaulyje. Labai reikšminga knygos užsklanda. Kadangi Bažnyčios šiandienėjimas labai teisingai siejamas su jos demokratėjimu ir tautėjimu (p. 61, 71 ir 91), tai ir visi tie aukščiau minėti klausimai sudaro tik vieną pagrindinį skyrių -- Bažnyčios šiandienėjimą dvejopo pobūdžio: demokratinio ir tautinio. Kitaip sakant: pirma -- dabartinių priešingybių proveržą Bažnyčioje, t.y. bažnytiniam gyvenime, o ne pačioje Bažnyčioje; antra -- Bažnyčios šiandienėjimas, neužmirštant ir jos šiandieninio demokratinio ir tautinio būdu. Tai ir yra du esminės sarangos tos knygos skyriai.

1. Pirmiausia pats šiandienėjimo klausimas: "Visų pirma reikia nepamiršti, kad Bažnyčia visados yra buvusi šiandieninė" (p. 41). Net ir katakombų Bažnyčia, gyvenusi daugiau ateities viltimis, vis dėlto ji buvo šiandieninė, o ne rytdieninė (p. 42, 43). Bažnyčia šiandieninė, vis labiau tapdama dabartine žmogui išganyti, savo -- dievažmogišku būdu, esmingu Dievo Tautai, kurios gyvosios dvasios ir nuolatinio atsinaujinimo paslaptis -- tai Šv. Dvasios veikimas pačioje Bažnyčioje Kristaus nuopelnais. Tik Bažnyčios šiandienintojai dažniausiai skelbia tokią Jos šiandienėjimą, kuris dažniausiai yra visiškai priešingas pačiai Bažnyčiai ir tuo pačiu Vatikaniui II. Dr. A. Maceina labai išvalgiai pabrėžia, "kad ne viskas yra galima Bažnyčioje susiandieninti" (p. 51).

Šiąja dr. A. Maceinos išvalga geriausiai galime pasekti esminį skirtumą, esantį tarp pačios Bažnyčios šiandien-

nėjimo ir Jos šiandienintojų, jeigu iš viso būtų imanoma Bažnyčią susiandieninti tiek demokratine, tiek tautine prasme, jai charakteringu požiūriu.

2) Bažnyčios šiandienėjimas demokratinio požiūriu. Tokiu požiūriu Bažnyčios šiandienėjimas nagrinėtinas dvejopai: kaip valdymo ir kaip gyvenimo būdas.

a) Demokratija Bažnyčioje kaip valdymo būdas. Toks valdymo būdas tiek priklauso pačiai Bažnyčiai, kiek Ji reiškiasi savo "Viešpaties ir Mokytojo" pavyzdžiu ir malone (Jono 13, 14). Kiekvieną žmogiškąjį asmenį gali valdyti tik tokia valdžia, kuri savo ruožtu yra kilusi iš Dievo (Rom. 13, 14). Tai dar nereiškia, kad kiekvienas valdymo ar net viešpatavimo būdas jau tuo pačiu yra valdžia iš Dievo (sakysim, komunistų "valdžios" pavyzdys). Nors pati Bažnyčios valdžia visada yra iš Dievo, tačiau Bažnyčios galią vykdančieji asmenys per daug dažnai visa tai lyg ir užmiršta, kaip tai dr. A. Maceina visiškai pagrįstai pabrėžia (p. 74). Štai kodėl Bažnyčia, ką nors išsakydama ar drausdama, gali kalbėti tik Dievo vardu. Seniau gi ne viena ir valstybinė konstitucija prasidėdavo taip pat Dievo vardu, kad tuo būtų pasakyta tai, jog ir valstybės narių tikrasis valdymas tegalimas tik Dievui ir žmogui prasmingu būdu (plg. p. 73). Ir vis dėlto Bažnyčios valdomąją galią apsprendžia ne kokie nors atstovai, demokratiniai Bažnyčios šiandienintojai, bet kaip tik tas pats "Viešpats ir Mokytojas", kuris kyla ne iš tautos malonės, net jei gu ši tauta vadintųsi ir Dievo Tauta (p. 76). Jis įsteigė savo misijos Bažnyčią ir kaip Dievo Tautą. Jis ir apaštalus bei jų įpėdinius tam tikru būdu pasirinko, bet ne jie savo "Viešpatį ir Mokytoją" (Jono 13, 14) išsirinko. Todėl Jis ir sako: "Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau" (Jono 15, 16), kad Bažnyčios valdomąją galią turintieji ir vykdančieji asmenys nuolat atsimitų. Šis Viešpats plauna savo Tautos vaikams kojas, atleidžia nuodėmes, lenkiasi prieš kiekvieną žmogų jam išganyti, aukodamas net savo gyvybę žmogui išvaduoti (plg. Jono 13, 3-15; Mat. 20, 28). Visa tai labai vaizdžiai pabrėžia dr. A. Maceina (p. 76). Šia prasme demokratija Bažnyčioje kaip valdymo būdas reiškia tarnybą, iš esmės nieko bendro neturinčią su monarchija, demokratija grynai pasauline pras-

me. "Bažnyčios valdymas yra visiškai kitokio pobūdžio" (p. 75).

b) Demokratija Bažnyčioje kaip gyvenimo būdas savo ruožtu lygiai priklauso visiems Bažnyčios ir Dievo Tautos nariams. Net ir popiežius yra, sakysim, visiškai bejėgis pats sau nuodėmes atleisti, kaip ir visi kiti Bažnyčios nariai. Ką tai visa reiškia daug platesne ir net visuotine to gyvenimo būdo prasme? Visada reikia grįžti prie to "Viešpaties ir Mokytojo" pavyzdžio, kurį tiesiogklausiskai nušviečia dr. A. Maceina.

3) Bažnyčios šiandienėjimas tautiniu požiūriu. Šio požiūrio problematika iškilo, patarus, o ne įsakius, gimtąją kalbą vartoti, paliekant lotynų kalbą šalia gimtosios kalbos. Tai liečia aišku, ne pačią Katalikų Bažnyčią apamai, bet tik Vakarų apeigų Bažnyčią, skirtingą nuo Rytų apeigų Bažnyčios. Deja, dauguma hierarchinių Bažnyčios šiandienintojų tautiniu požiūriu laiko gimtosios kalbos vartojimą, sakydame, vakinį apeigų Bažnyčioje tiesiog išakymu ir tai dar Vatikano II vardu. Tokiems hierarchiniams Bažnyčios šiandienintojams lotynų kalba apeigos yra nepriimtinos arba bent nepageidautinos. Tokiu atveju "mažųjų" tautų religinis ir tautinis pašaukimas labiausiai nukentė. Juo labiau, kai dabar esą net būtina atsakinėti visur ir visada (?) per palmadas. Suprantama, kodėl gana dažnai ir "didžiųjų" tautų tikintieji pasijunta, anot dr. A. Maceinos, svetimšaliais, kaip tik savo bažnyčioje. Aišku, tokiais ar panašiais svetimšaliais ir mes pasijustuome net savo bažnyčioje, jeigu reikėtų atsakinėti, kartu su visais melstis tik lotyniškai, kaip prieš keliolika metų buvo pamėginta įvesti.

Šalia gimtosios kalbos ir lotynų kalba turėtų būti vartojama tų pačių mūsų apeigų bažnyčioje, nors lotyniškai atsakinėti retai kam būtų imanoma. Bent tuo tarpu, deja, to visko labai pasigendame (plg. p. 91-92, 112-123). Vien tik Bažnyčios lotyniškumas (tebesąs būdingas tik Vakarų apeigų Bažnyčiai) neturėtų būti siejamas su Jos antitautiškumu ir visuotinumu (p. 91, 93, 101, 112 ir t. t.) Dr. A. Maceina per daug griežtai pasisako, kalbėdamas apie Bažnyčios antitautiškumą net apgaule, apie Bažnyčios virtimą tautine. Tokia apgaule ir toks virtimas priklauso vien tik bažnyčių tautiniams šiandienintojams kaip

Lilija Šukytė tarptautinio masto operų solistė Mimi vaidmenyje Puccini operoje "La Bohema".

MISLĖS

Jurgis Gliauda

Jono Minigirdo Puikūno rinkinys

Mislė yra alegorinis posakis, savotiškas klausimas. Šioje tautosakos formoje, atrodo, išpėtinio objekto pažyminiai suslėpti alegoriniai ar ir simboliniai palyginimai.

Mislė, arba ir minklė, provokuoja greitai orientuotis, atspėti klausimo mintį, atrasti konkretų atsakymą, kuris sunkiai atrandamas tarp gausios alegorinės ir simbolinės ornamentikos.

"Žirgas kūtėj tiso, uodega lauke kyšo", pasilto galvosūkių mislė. Kas tai? Tai kardas makšty.

Tas spalvingumas, žaidimas palyginimais, kartais sunkūs, lyg kirvio kirsti, nusakymai, kartais žaismingai-plazdą vaizdai, nuo seniausios senovės mislių pasaulį įvedė į tautosaką. Mislė tapo žmogaus mąstymo seikėjimu, tam tik-

rais orientacijos ir susigaudymo svarsčiais, išprūsimo įrodymu. Graikų antikoje, žydų legendose, germanų senovėje, daugiur mislių reikšmė turi didžiulį svarbą. Herojai spėja misles ir nuo mislės atspėjimo pareina gyvenimo įvykiai, žmonių likimai.

1970 metais Vilniuje pasirodė K. Grigo "Lietuvių liaudies mislės". Tame rinkinyje tilpo 1929 mislės. Lietuviškų mislių ir jų variantų prikaityta iki penkiasdešimties tūkstančių. Tad juo efektingiau atrodo Jono Minigirdo Puikūno pastanga savo rinkinį sutelkti pustrečio tūkstančio mislių.

Autorius rinko šio rinkinio medžiagą ilgus metus. Nebūdamas tautosakos specialistas, savo rinkinio pratarmėje autorius kukliai pažymi: rinkinys skiriamas ne tiek mokslo reikalui, kiek pramogai.

Tačiau rinkinio medžiagos gausa, prasmingi mislių sudėstymai po skyriais, neatrodo mėgėjų darbu, bet rūpestingo ir nuodugnai su reikalu susipažinusio tautos-

kininko darbu. Gražioje pratarmėje autorius pa bėrė idomių istorinių davinų, patraukliai rišdamas lietuviškąsias misles su plačiąja kosmopolitine mislių prigimtimi.

Mislė yra vaizdingas posakis, teigia autorius. Tai meniškai poetiškai apipavidalintas išsireiškimas, kurio tikslas miklinti žmogaus vaizduotę.

1958 metais Puikūnas išleido smulkiosios tautosakos knygą "Patarlės, Priežodžiai, Posakiai". Šis rinkinys eina antruoju jo sumanytos trilogijos tomu. Su idomumu tenka laukti ir trečiojo.

Autorius moka suidominti skaitytoją, įvesti jį į margaspalvį, nepaprastą tautosakos pasaulį. Išsiviskojo gyvenimo sąlygose Puikūnas nuveikė herojišką žygį, į šios knygos puslapius surinkdamas didžiulį mislių kiekį. Pagal savo prigimtį, mislės suskirstytos jas apibendrinančiais skyriais. Tekste daug patrauklių vinječių ir būdingų rinkinio dvasiai nuotraukų.

Autorius, Jonas Puikūnas, yra teisininkas, tačiau nuo jaunų dienų aistringas smulkiosios tautosakos mėgėjas. Tą pomėgį, kaip sako autorius, jis paveldėjo iš savo tėvo, mislių, patarlių, pasakų tikro žinovo ir neišsenkamo jų šaltinio.

Ir iš tikrųjų, kada Puikūno rinkinyje sutelkta tokia daugybė spalvingų lietuviškų mislių, žaižaruojančių savo žaismu, palyginimų spalva, išradingumu, plačios apimties tematika -- kad ima net savotiškas svalgys košiant pro sąmonę ir dėmesį dešimtis, šimtus ir net daugiau tos nepaprastos lietuviškos smulkiosios tautosakos deimantų.

Ilgo, atkaklaus ir mediodingo darbo išdava yra ši knyga. Ją galima užsakyti Bonnie Press (4364 Sunset Blvd. Los Angeles, Calif.) adresu.

Jeigu jūs norite sužinoti, kas yra neatmezgiamo mazgo mislė, paskaitykite:

Kam tas krepšio mazgas? Pinigams užrišti. Kam tie pinigai? Pievoms pirkti. Kam tos pievos? Karvėms ganyti. Kam tos karvės? Pievui duoti. Kam tas pienas? Sūriams spausti. (Nukelta į 6 psl.)

Grupė jaunimo Uršulės Astrienės suruoštoje šiaudinukų parodoje Detrote, prie iš šiaudelių padaryto kryžiaus, K. Sraga usko nuotrauka

(Bus daugiau)

RUSIJOS IR PAVERGTŲ TAUTŲ GYVENTOJŲ SUDĖTIS

V. Vokietijoje jau tryliką kartą išeina Fischer leidyklos kasmetinis almanachas, vokiškai pavadintas "Weltalmanach". (Zahlen, Daten und Fakten). Tai vienas iš naudingiausių ir moksliniu požiūriu geriausių veikalų, kuris vertas labiau Nobelio premijos, negu Neruda ir visoki "taikos" apaštalai. Pasinaudodamas šio leidinio statistiniais duomenimis, noriu supažindinti skaitytojus su Rusijos ir jos pavergtų tautų gyventojų sudėtimi. Skaičiai gal bus kai kam ir nuobodūs dalykas, tačiau įdomu, iš ko Rusija susidaro.

Dabartinė Rusija apima 22.402.200 kv. km. ir turi 241.720.134 gyventojus. Kvadratiniam kilometre gyvena apie 11 žmonių. Miesto gyventojai sudaro 56%. Rusų tautybės gyventojų yra 129.015. Taigi, 112.705.134 nerusai. Kas sudaro nerusų gyventojus? Didžiausią nerusų gyventojų skaičių sudaro ukrainiečiai: jų yra 40.753.000. Jei kas skelbia, kad ukrainiečiai yra tie patys rusai, tai labai klysta. Ukrainiečiai yra tokia pat skirtinga tauta, kaip ir rusai. Jų kalbos giminystė su rusų kalba yra panaši, kaip mūsų su latvių, tačiau niekas negali tvirtinti, kad latvis yra lietuvis, kaip lygiai negalima tvirtinti, kad ukrainietis yra rusas. Ukrainiečiai šiuo metu ypač atkakliai kovoja dėl savo valstybės nepriklausomybės. Jų tremties demokratinės, politinės organizacijos demokratine Ukrainos valstybinę santvarką. Ne pamirškime, kad ukrainiečių yra keletas ar keliolika milijonų emigrantų, ypač jų daug yra JAV, kurie organizuotai dirba dėl Ukrainos valstybės atkūrimo.

nys margas, bet Rusija dar margsnė.

Atskiras respublikas be Rusijos sudaro: Ukraina, sostinė Kievas -- 1.632.000 gyventojų, Gudija, sostinė Minskas, 916.000, Estija, sostinė Talinas, 363.000, Latvija, sostinė Ryga, 733.000, Armenija, sostinė Jerevanas, 767.000, Lietuva, sostinė Vilnius, 372.000, Moldavija, sostinė Kišinevas, 357.000, Gruzija, sostinė Tiflisas (Tbilisi), 889.000, Azerbaidžianas, sostinė Baku, 1.261.000, Kazokija, sostinė Alma-Ata, 730.000, Kirgizija, sostinė Frunse, 431.000, Tadžikija, sostinė Dušanbė, 374.000, Trukmenija, sostinė Ašchabad, 253.000 ir Uzbekas, sostinė Taškentas, 1.385.000.

Nekalbant jau apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios yra Raudonosios armijos jėga įjungtos į Sovietų Rusijos bolševikinę valdymo sistemą, dauguma šių respublikų, jei būtų leistas demokratiniis apsisprendimais, plebiscitas, pasisakytų už nepriklausomų valstybių įsteigimą. Ukraina, Gudija, Armenija, Gruzija, Kazokija jau seniai kovoja dėl savo tautų laisvės ir valstybinės nepriklausomybės.

Maskva diktatūriniais metodais valdo ne tik aukčiau išvardintas pavergtas tautas bet ir satelitus. Maskvos satelitai ir sudaro daugybę milijonų belaisvių, bolševikų pavergtų žmonių. Taigi, Maskvos valdymo orbitoje yra: Lenkija -- 32.807.000 gyv., Rumunija -- 20.253.000, Vengrija -- 10.331.000,

Bulgarija -- 8.500.000, Čekoslovakija -- 14.467.000 ir Rytų Vokietija -- 17.058.200. Iš viso: 103.416.2000 gyventojų. Tuo būdu galima drąsiai tvirtinti, kad Maskvos diktatoriai valdo dvigubai daugiau nerusų. Visos šitos nerusų tautos, daugiau 200 milijonų gyventojų mieliai atsiskirtų nuo Maskvos, jei jos nebijotų Raudonosios armijos tankų, enkavedistų areštų, bolševikinių kaulėjimų, priverčiamojo darbo stovyklų, beprotėnų ir Sibiro tremties.

Dabartinė Sovietų Sąjunga yra savotiškas tautų kalėjimas, kuriame ir patys rusai nemažiau kenčia, kaip ir visos bolševikų pavergtos tautos. Todėl ir rusų senoji ir naujoji emigracija kovoją prieš Maskvos diktatūrą ir siekia vietoje komunistinės diktatūros įgyvendinti Rusijoje demokratinę santvarką.

Mes, lietuviai, kurie ilgus metus kovojome prieš carų priepauidą, lygiai ir dabar nesiliausime kovoję ne tik dėl savo tautos, bet ir dėl visų pavergtų tautų laisvės, demokratinio apsisprendimo ir valstybinio suvereniteto. Mes be laisvės nenurimsim!

M. Sargenis

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIUOS VILTIES LEIDINIUS

J. Gliuda. SIMAS. Simo Kudirkos tragedija	160 psl.	\$3.00
E. Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA.	420 psl.	\$5.00
S. Rūkenė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais.	526 psl.	\$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo.	408 psl.	\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje.	430 psl.	\$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje.	216 psl.	\$3.00
K. S. Karpius. ALPIS. Kęstučio išlaisvintojas. Istorinė apysaka. 1971 metų laida.	232 psl.	\$5.00

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siųsti man:

..... egz. SIMAS	\$.....
..... egz. KAD JI BŪTŲ GYVA	\$.....
..... egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ	\$.....
..... egz. AGONIJA	\$.....
..... egz. REZISTENCIJA	\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO	\$.....
..... egz. ALPIS	\$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Vytauto ir Albina Tomkų vasarvietė Floridoje.

LIETUVIŠKOS KOLONIJOS PIONIERIUS

Šiame gražiamame, ramiam ir maloniam gamtos kampelyje iš lietuvių, atrodo, patys pirmieji išsikūrė Vytautas ir Albina Tomkai. Jie, sumanumo ir darbštumo dėka, pasiekė ne tik didelių turtų, bet ir įvertinimo bei pagarbos iš vietos valdžios pareigūnų ir gyventojų. Kas gi čia nežino Tomkų motelio "Sapphire Sea", 700 Ocean Drive. Taip pat yra gerai žinomi ir tolimiausiose vietose gyvenančių lietuvių. Čia lankosi, atostogauja, lietuviškoje aplinkoje laiką maloniai leidžia ir turi progos lietuvišką spaudą sekti, nes beveik visa ateina.

Svarbiausia, kad lietuviai pamilsta šį kampelį ir turistai. Vieta pensininkams ir investuotojams, mano manymu, gera. Šiam klausimui pilną informaciją bei pagalbą teikia mielas ir paslaugus Vytautas Tomkus. Jis daug sugaišta laiko rodydamas užinteresuotiems ar tai namus, ar sklypus, neimdamas nei mažiausio atlyginimo, o

tik iš noro, kad vienoje apylinkėje kuo daugiau išsikurtų lietuvių. Pokalbyje ar jam ne nusibosta nuolatos vėžioti, jis pareiškė: "Didžiausias malonumas ir atlyginimas man matyti čia kuriantis lietuvių". Tai nėra tušti žodžiai. Trijų savičių bėgyje kuriasi ar jau yra išsikūrę: Papieviai baigia statyti namus. Jakubauskai, Lietuvnikaitė Bačianskienė ir Stoškus jau po stogu palindo, Šimuliai turi nusipirkę vienos šeimos namą ir eksploatavimui -- iš 10 butų, S.S. Balčiūnai pirkė dviejų šeimų namą. Pažėrai iš Los Angeles keliai į Juno Beach. Nusipirko sklypus: Kizlauskai, Mikailai, Stukai ir kiti. Investavimui gera vieta, nes laike dviejų pastutiniųjų metų nekilnojamas turtas, o ypatin-gai žemė, žymiai pa-brango. Be paminėtų jau anksčiau daug lietuvių yra čia išikūrusių bei žemės sklypų pirkusių.

Apylinkėje Jupiter, N. Palm Beach, Lake Park, Riviera Beach, W. Palm Beach, Lake Worth ir kitur yra išikūrusių lietuvių. Šioje apylinkėje veikia lietuvių klubas, kuris gerai veikia. Vytautas Tomkus svajoja čia įkurti lietuvišką parapiją ir atrodo galimybių yra.

Vytautas ir Albina Tomkai matydami, kad svečių nuolatos daugėja, nusprendė ir patys plėstis: prieš kurį laiką nusipirko didelį žemės sklypą priešais savo motelį. Dabar tame sklype jau stovi motelis 10 vienetų. Dar nebaigtas, bet sausio mėnesį jau bus pilnai įrengtas. Tada galės iš viso pasviečio; kas tik panorės, poilsiauti. Verta pasinaudoti.

Tenka nustebti jų sumanumu, darbštumu, paslaugumu kitiems padėti ir kartu džiaugtis jų sekme. Linkėtina sek-mės, nepamirštant ir tautinio darbo (sb)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

REZISTENCIJA

R. SPALIS

Kaina \$6.00

MISLĖS...

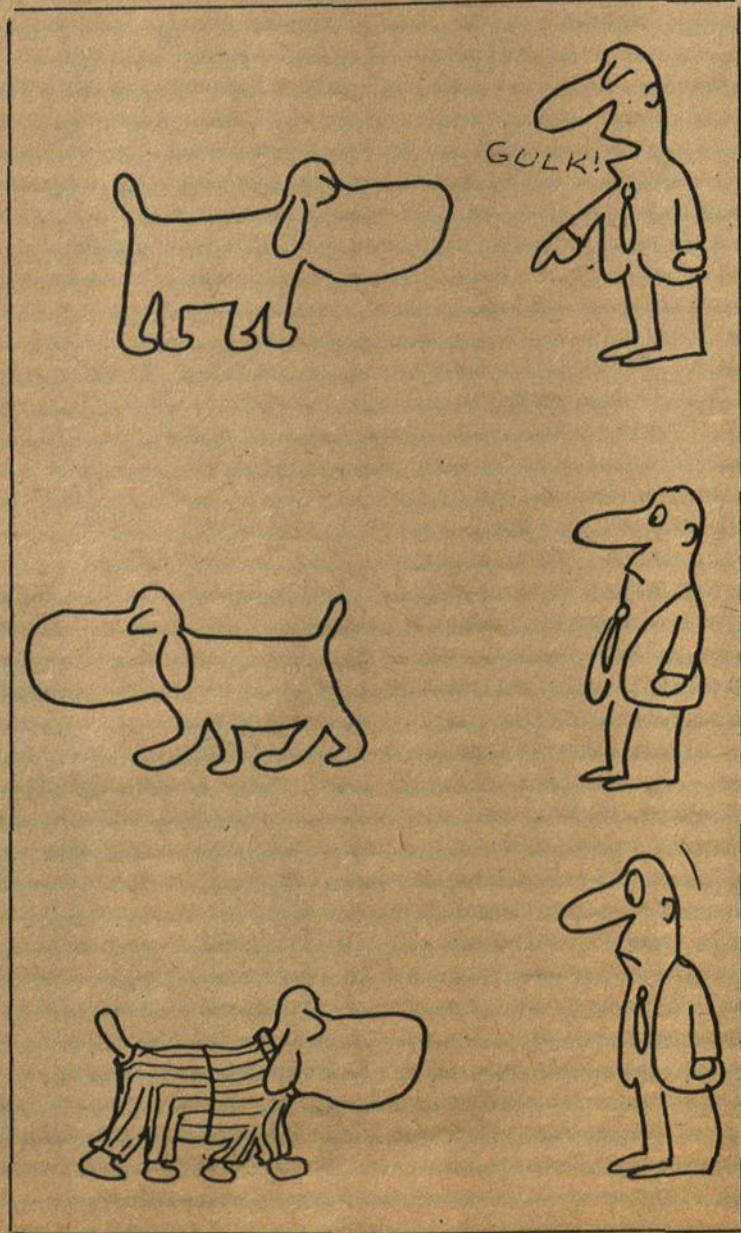
(Atkelta iš 5 psl.)

Kam tie sūriai? Piemenims graužti. Kam tie piemens? Kiaulėms ganyti. Kam tos kiaulės? Knisykloms knaisyti. Kam tos knisyklos? Kiškiams slapstytis. Kam tie kiškiai? Ponams medžioti. Kam tie ponai? Byloms kelti. Kam tos bylos? Pinigams plėšti. Kam tie pinigai? Krepšin kišti. Kam tas krepšio mazgas? Pinigams užrišti...

Ir visas tas nuostabus spalvingumo neatmezgiamas mįslės ciklas vėl grįžta į savo išeities punktą. Kiek toje klausimų ir atsakymų būdingų lietuviškojo kaimo buities bruožų. Tai dvelkia savotišku epiniu kūrinių lietuvių.

Padovanojęs skaitytojui šį tokių gausų savo medžiaga rinkinį, kur įdėta tiek darbo, įkvėpimo ir atkaklumo, autorius palieka maloniai - kuklus. Rinkinio pabaigoje jis padėjo "paskutinę mįslę", kuri įmina: Kas neklęsta? Ir atsakymas: Kas nieko nedirba.

Atsilygindami autoriui už tą švelnų humorą, su malonumu sklaidome rinkinio puslapius ir džiaugiamės jo turiniu.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MIRĖ PROF. Z. IVINSKIS

Gruodžio 24 d. Vokietijoje, Bonnos ligoninėje mirė prof. dr. Zenonas Ivinskis, žinomas mokslininkas-istorikas ir visuomenininkas.

Velionis mirė, palyginti, dar stipriam amžiuje, sulaukęs vos 63 metų amžiaus. Jis buvo gimęs 1908 m. Kaušėnų kaime, Plungės vls., Telsių apskr. 1929 m. jis jau buvo baigęs Lietuvos universiteto teologijos-filosofijos fakultetą. Studijas gilino Miuncheno ir Berlyno universitetuose, daugiau susidomėjęs Rytų Europos istorija. Parašęs disertaciją apie Lietuvos valstiečių luomo išsivystymą, Ivinskis 1932 m. Berlyno universitete gavo daktaro laipsnį, tuo metu turėjęs vos 24 m. amžiaus. Rinkęs medžiagą Berlyno ir Danco archyvuose, Ivinskis 1933 m. parašė habilitacinį darbą "Lietuvių ir Prūsų prekybiniai santykiai pirmojo 16 amž. pusėje" ir tais pačiais metais buvo išrinktas Vytauto D. Universiteto teologijos-filosofijos fakulteto privatdocentu, prie visuotinės istorijos katedros.

1944 m. išvykęs į vakarus, Ivinskis pradžioje daug laiko skyrė visuomenės, savivaldos reikalams. 1944 m. vadovavo Savišalpos komisijai prie Lietuvių Sąjungos Berlyne, 1945-1947 m. buvo Lietuvos Raud. Kryžiaus vyr. valdybos nariu Tiubingene, 1947-49 m. dėstė istoriją lietuvių išeivių gimnazijoje Njuringene ir Schwabesche Gmuende.

Lietuviams išeiviams padėjus emigracijai į JAV ir į kitus kraštus, Ivinskis pasiryžė likti Europoje ir įsikūrė Romoje, kur Vatikano archyvuose rinko medžiagą Lietuvos istorijai. 1952 m. pavaduodamas į JAV išvykusį prof. J. Brazaitytį, Ivinskis buvo Vliko nariu ir tuometinėje Vliko Vykdomojoje Taryboje buvo užsienio reikalų tarnybos valdytoju.

Velionis priklausė ateitininkams nuo 1920 m. ir buvo Lietuvių Fronto Bičiulių Europoje pirmininkas.

1964 m. vasario mėn. Ivinskis kaip profesorius pradėjo dėstyti Bonnos universitete baltų bei lenkų istoriją. Šalia šių pareigų, aktyviai dirbo, rašydamas istorijos klausimais. Kelis kartus gavo Aidų žurnalo premijas už mokslo temų rankraščius, o pernai gavo Ohio lietuvių gydytojų sąjungos premiją už veiklą mokslo srityje.

Velionis vos buvo užbaigęs rašyti Lietuvių tautos istorijos I-įj tomą (liko dar du). Prof. Zenonas Ivinskis Lietuvos moksle ypatingus pėdsakus palieka kaip gabus, kruopštus, ištvermingas istorikas. Velionis istorijos tyrinėjimams buvo pasišventęs nuo pat jaunystės ir dar mirties patalė buvo tarys: "Noriu dar būti naudingas Lietuvai". Iš tikrųjų, savo duoklę Lietuvai, jos istorijai buvo žymia da-

limi atidavęs, tačiau jei ne nelemta liga (vėžys), Ivinskis dar galėjo nemažai nuveikti. Todėl jo mirtis labai nuostolinga ne tik išeivių istorijos mokslui, bet ir visai Lietuvai, šiaip ir anapus geležinės uždangos.

Prof. dr. Zenono Ivinskio laidotuvių dalyvavo liet. dvasiškijos, Liet. Bendruomenės, Vasario 16 gimnazijos, įvairių visuomenės grupių bei pažiūrų atstovai, taip pat Romos, Šveicarijos ir kt. kraštų lietuviai.

• Amerikos Lietuvių Taryba prašo visus, kurie pasirašo petičiją prezidentui Nixonui, pažymėti savo vardą, pavardę ir adresą. Petičijos lapus su parašais prašoma gražinti į ALTos būstinę, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 iki 1972 m. sausio mėn. 15 d.

• Dr. Elena Armanienė, ne n u l s t a n t i visuomenės veikėja, iš Baltimorės, kalbės Vasario 16 dienos minėjime New Yorke.

• Tautinių šokių vadovų dėmesui. Visi tautinių šokių grupių vadovai ir vadovės privalo registruotis pas Tautinių šokių šventės Rengimo komiteto sekretorę Birutę Vindašienę, 6435 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 925-5612. Kviečiame registruotis ir vaikų grupes, pranešant jų ratelių skaičių. Naujai susikūrusias grupes prašome skubiai registruotis, kad būtų galima suteikti visas informacijas ir tinkamai pasiruošti šiai iškilingai šokių šventei.

• Ketvirtosios Tautinių šokių šventės Rengimo Komiteto nariai: Dr. Leonas Kriaučiūnas — pirmininkas, Genovaitė Breichmanienė — meninės dalies vadovė ir Kanados atstovė, Algis Modestas — vicepirmininkas, Birutė Vindašienė — sekretorė, Ignas Petrauskas — išdininkas, Ritonė Rudaitienė — informacijos vadovė, Audronė Pavilčiūtė — protokolų sekretorė ir Vytautas Radzius — leidinio redaktorius ir muzikinės dalies koordinatorius.

BOSTON

• Violeta Reginaitė, Rochesterio, N. Y., praėjusią

vasarą sėkmingai užbaigusi studijas Rutgers Universitete, įsigydama Magistro laipsnį iš biologijos, šiuo metu dirba Bostono vaikų ligoninėje medicinos tyrimų srityje. Į Rutgers Universitetą Reginaitė buvo pakviesta dirbti su dr. Pier-son, kaip jo asistente, pasiskirant jai piną stipendiją. Dviejų metų laikotarpį, šalia tiesioginių studijų, Violeta dėstė zoologiją žemesniuose universiteto kursuose.

Pasirinkti Bostoną nuolatiniam apsigyvenimui Violetai nulėmė brolis Edmundas, kuris prieš porą metų įsigijęs Magistro laipsnį taip pat gyvena Bostone. Šalia savo tiesioginio darbo Edmundas tęsia studijas toliau.

SVĖS SUKAKTĮ

Seniausia, lietuviška radijo programa Naujojo Anglijos rengiasi švęsti savo 38 metų sukaktuves kovo 12, rengdama metinę talentų popietę ir gražuolės "Miss Lithuania of N. E." balių.

Valentina ir Steponas Minkai prašo kitų organizacijų tą dieną nerengti kito parengimo ir kviečia švęsti radijo programą 38 metų sukaktuves kartu su jais.

Taipgi kviečia talentus, kurie įdomauja dalyvauti talentų popietėj užsiregistruoti pas Valentiną Minkienę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, arba telefonu 268-0489.

DETROIT

KNYGŲ PRISTATYMAS

Sausio 9 d. 12:30 val. Lietuvių Namuose 3009 Tillman St., Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūrinė sekcija rengia dviejų knygų pristatymą: Marijos Sims "Ant Kryžkelių Senų" ir Anatolijaus Kairo "Ištikimoji žolė". Minimas knygas ir jų autorius pristatys savo paskaitomis Vytautas Alantas ir Lilė Gražulienė. Solistė Danutė Petronienė padainuos, muzikui St. Slizui akompanuojant. Iš Marijos Sims knygos eilėraščių paskaitys ir padėkluos: Vytautas Ogilvis, Giedrė Sirutytė, Regina Juškaitė ir kiti. Po to autoriai tars savo žodį ir svečiai bus pavašinti kava ir pyragaičiais.

St. Butkaus kuopos šauliai maloniai kviečia visus apsilankyti ir savo apsilankymą pagerbti pristatomus kūrėjus.

A. Grinius

• Detroito Lietuvių Namų D-jos ir Dariaus-Girėno klubo valdybos paskyrė Dirvai paremti auką 25 dol. už Lietuvių Namų ir klubo veiklos aprašinėjimus. Už auką 25 dol. nuoširdžiai dėkojame.

METINIAI SUSIRINKIMAI

Sausio 23 d., 12 val. Lietuvių Namuose šaukiamas

ALT S-gos Chicagos skyriaus dalis susirinkimo dalyvių vaišinasi prie vaišių stalo Lietuvių Tautiniuose Namuose.

L. N. Draugijos narių metinis visuotinis susirinkimas.

Sausio 30 d., 12 val. Lietuvių Namuose šaukiamas Dariaus-Girėno klubo narių metinis visuotinis susirinkimas. Bus renkamos valdybos ir revizijos komisijos.

GERASIS DARBELIS

Kasmet Gabijos tunto skautės turi prieškalėdinę gerojo darbo rinkliavą prie visų lietuviškų bažnyčių. Šią kilnią tradiciją įvedė v. s. Kunigunda Kodatienė. Pradžioje už surinktus pinigus, buvo siunčiami kalėdiniai siuntinėliai likusiems Vokietijoje lietuviams, ligoniams, seneliams ir Vasario 16 gimnazijai. Vėliau buvo siunčiama siuntiniai pasilikusioms Lietuvoje skautėms. Keletą metų siuntėme naudotus rūbus Suvalkų trikampio lietuviams, neturtingoms šeimoms.

Šiais kilniais jaunimo metais, iš gerojo darbo rinkliavos, skautės norėtų apmokėti vienam neturtiniam jaunuoliui kelionę į jaunimo kongresą. Tai, be rodo, būtų galima atlikti gerojo darbo mazgelį...

Detroito užmiesčio didžiajam prekybos centre Oakland Mall, prie 14 mylios ir 75 greitkelio, Gabijos tunto skautės papuošė lietuviškais šiaudinukais kalėdinę eglutę.

Kalėdinė sueiga. 1972 m. sausio mėn. 8 d., 1:30 val. po šeštadieninės mokyklos pamokų šv. Antano parapijos patalpose įvyks Gabijos skaučių tunto kalėdinė sueiga. Uniformuotos skautės renkasi punktualiai.

G. S. T.

PRANESIMAS

Lietuvių Tautinių Namų (6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, tel. 778-9878) pastogės patalpos atdaros vakarais: darbo dienomis nuo 5:30 val. p. p. Šeštadieniais nuo 2 val. p. p. Sekmadieniais nuo 12 val. dienos.

Norintieji dėl patalpų tartis kitu laiku, prašomi kreiptis į Bronių Kasakaitį, tel. 778-7707.

Šaulys Petras Padvaiskas, padovanojęs Balzeko Lietuvių kultūros muziejui kelis gražiai įrištus komplektus Pasaulio Lietuvio, Britanijos Lietuvio ir Dirvos. Greta stovi St. Balzekas, Jr.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANK — ĮSITIKINSITE.

A. A.

SOFIJAI AMBRAZEVIČIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI, dukrai VITAI ANDRAŠIŪNIENEI su šeima, giminėms ir artimiesiems giliausią užuojautą reiškia

Jurgis Stravinskas